

*Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane
Predsjednik*

4.10.2022

g. Johan Van Overtveldt
Predsjednik
Odbor za proračune
BRUXELLES

Predmet: Mišljenje o povećanju VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.: otporan proračun EU-a prilagođen novim izazovima (2022/2046(INI))

Poštovani g. predsjedniče,

Poštovani g. Van Overtveldt,

koordinatori Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) odlučili su 13. lipnja 2022. da će odbor ENVI iznijeti mišljenje o temi „*Povećanje VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.: otporan proračun EU-a prilagođen novim izazovima, 2022/2046(INI)*“, u obliku pisma. Dopustite mi stoga da Vam kao predsjednik odbora ENVI i izvjestitelj za ovo mišljenje dostavim doprinos odbora ENVI u obliku točaka rezolucije, koje je odbor ENVI usvojio na svojoj sjednici 3. listopada 2022.¹ i za koje ljubazno tražim da ih Vaš odbor uzme u obzir:

- naglašava da šira revizija VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. mora i dalje biti usmjerena na postizanje pravednog, otpornog, održivog i socijalno pravednog oporavka za sve do zaključenja proračuna Unije za razdoblje 2024. – 2027. i kasnije provedbe revidiranog

¹ Na konačnom glasovanju nazočni su bili: Abir Al-Sahlani, Mathilde Androuët, Attila Ara-Kovács, Bartosz Arłukowicz, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Aurélia Beigneux, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Monika Beňová, Michael Bloss, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Asger Christensen, Nathalie Colin-Oesterlé, Anna Deparnay-Grunenberg, Estrella Durá Ferrandis, Matthias Ecke, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Hélène Fritzon, Malte Gallée, Andreas Glück, Catherine Griset, Anja Hazekamp, Krzysztof Hetman, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Radan Kanev, Ondřej Knotek, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, César Luena, Javi López, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Marina Mesure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, João Pimenta Lopes, Jessica Polfjärd, Nicola Procaccini, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Silvia Sardone, Christel Schaldemose, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyrali, Eugen Tomac, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Edina Tóth, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Sarah Wiener, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska

okvira za klimatske, energetske i okolišne ciljeve Unije do 2030. ne bi li se najkasnije do 2050. postigla klimatska neutralnost EU-a te se mora temeljiti na načelu „nenanošenja bitne štete” u smislu članka 17. Uredbe o taksonomiji;

- podsjeća da je u proračunu Unije potrebno dodijeliti dostađne ljudske i finansijske resurse za provedbu Strategije za bioraznolikost do 2030., Strategije „od polja do stola”, akcijskog plana za kružno gospodarstvo, Strategije održivosti u području kemikalija, akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja, Farmaceutske strategije i europskog plana za borbu protiv raka; u skladu s time poziva na povećanje proračunske potpore za program LIFE, program „EU za zdravlje”, Fond za pravednu tranziciju, kao i sve druge programe kojima se podupire i štiti očuvanje prirode i osnažuju ugroženi građani; naglašava potrebu za učinkovitijim korištenjem postojećih sredstava; nadalje poziva Komisiju da se u okviru revizije VFO-a istinski obveže posebno na povećanje osoblja u Glavnoj upravi za okoliš i Glavnoj upravi za klimatsku politiku, što mora odgovarati radnom opterećenju koje proizlazi iz programa zelenog plana EU-a;
- naglašava potrebu za kontinuiranim radom na postizanju ciljeva uključivanja klimatskih pitanja i biološke raznolikosti² utvrđenih u Međuinsticucijskom sporazumu od 16. prosinca 2020. („Međuinsticucijski sporazum”³) te traži da se u proračunu Unije za razdoblje 2024. – 2027. pojačaju napori kako bi se postigle te razine potrošnje; podsjeća na ciljeve potrošnje povezane s biološkom raznolikošću od 7,5 % od 2024. i 10 % od 2026. nadalje utvrđene VFO-om; naglašava da bi trebalo uložiti sve napore kako bi se što prije dostiglo 10 % rashoda povezanih s biološkom raznolikošću; ističe da manjak u financiranju biološke raznolikosti u razdoblju 2021. i 2030. iznosi oko 18,69 milijardi EUR godišnje⁴ i da bi ga trebalo što prije riješiti; podsjeća da je odbor ENVI u svojem stajalištu od 5. rujna 2019. naveo da bi trebalo postaviti cilj od 40 % za uključivanje klimatskih pitanja u VFO za razdoblje 2021. – 2027.; podsjeća da bi 37 % potrošnje u okviru Uredbe (EU) 2021/241 o uspostavi Mehaničkog mehanizma za oporavak i otpornost („Mehanički mehanizam za oporavak i otpornost“) trebalo doprinijeti klimatskim ciljevima; naglašava da je potrebno osigurati dodjelu dostađnih sredstava za provedbu akta o obnovi prirode nakon njegova donošenja;
- naglašava da je potrebno znatno poboljšati i postrožiti metodologije uključivanja („označavanja“) pitanja i biološke raznolikosti u VFO za razdoblje 2021. – 2027. kako bi se izbjegao manipulativni zeleni marketing i zajamčila istinska dodana vrijednost sredstava namijenjenih za odgovarajuće minimalne ciljeve potrošnje u pogledu klime i biološke raznolikosti, u skladu s konkretnim prijedlozima Europskog revizorskog suda⁵ i Europskog parlamenta⁶;
- podsjeća Komisiju na njezin angažman i obvezu u skladu s Međuinsticucijskim

² Trideset posto rashoda Unije kojima se doprinosi klimatskim ciljevima i godišnja razina potrošnje za bioraznolikost od najmanje 7,5 % u 2024., koja se 2026. i 2027. poveća na 10 %.

³ Međuinsticucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom finansijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020Q1222\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020Q1222(01)&from=EN))

⁴<https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/793eb6ec-dbd6-11ec-a534-01aa75ed71a1> (str. 14.)

⁵ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR22_09/SR_Climate-mainstreaming_HR.pdf

⁶[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/732007/IPOL_STU\(2022\)732007_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/732007/IPOL_STU(2022)732007_EN.pdf)

sporazumom da razmotri napredak u pogledu uključivanja klimatskih pitanja u politike na sredini ciklusa i ispita jesu li ciljevi postignuti ili su na dobrom putu da se postignu; traži od Komisije da u slučaju nepostizanja tih ciljeva izradi odgovarajuće prijedloge u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 16. Međuinstitucijskog sporazuma; očekuje od Komisije da objavi metodologiju prije kraja 2022. nakon savjetovanja s Parlamentom i relevantnim dionicima; nadalje, potiče Komisiju da što je prije moguće izradi i dovrši sličnu metodologiju praćenja potrošnje za biološku raznolikost;

- poziva Komisiju da u revidiranu Uredbu o VFO-u uključi članak 16. točke od (d) do (f) Međuinstitucijskog sporazuma s posebnim prilogom koji će sadržavati udjele rashoda koji će doprinijeti ciljevima biološke raznolikosti i klimatskim ciljevima za svaki program;
- poziva Komisiju da u reviziji zajamči postizanje ciljeva uključivanja 2026. i 2027. povezanih s rashodima koji doprinose zaustavljanju i preokretanju trenda smanjenja biološke raznolikosti; naglašava da je potrebno osigurati dosljednost između finansiranja u području klime i biološke raznolikosti te poštovanja načela „nenanošenja bitne štete” u cijelom proračunu u svih šest dimenzija;
- traži od Komisije da provede procjenu i, prema potrebi, predstavi zakonodavni prijedlog za integraciju Klimatskog investicijskog fonda i Fonda za modernizaciju u proračun Unije koji bi se mogao podnijeti u kontekstu prijedloga za sljedeći VFO kako bi se postigla veća usklađenost i učinkovitost u upravljanju sredstvima i resursima Unije i njihovoj upotrebi;
- podsjeća na to da se proračunska linija s troškovima povrata sredstava („linijaNGEU”) koja bi se mogla upotrijebiti za plaćanje refinanciranja troškova kamata i mogućih otplate dugova nalazi u istom klasteru s drugim programima rashoda kao što je program „EU za zdravlje”; ponavlja svoje jasno stajalište, kako je izraženo u pregovorima o VFO-u za razdoblje 2021. – 2027., da bi se troškovi kamata i otplate u okviru NGEU-a trebali računati mimo gornjih granica VFO-a⁷;
- podsjeća da bi se dio prihoda ostvarenih uključivanjem zgrada i cestovnog prijevoza u područje primjene Direktive 2003/87/EZ trebao upotrebljavati kao izvor vlastitih sredstava za financiranje proračuna Unije kao općeg prihoda, u skladu s pravno obvezujućim Međuinstitucijskim sporazumom kojim se utvrđuje plan za uvođenje novih vlastitih sredstava, čime se proračunu Unije pružaju sredstva za doprinos odgovoru na socijalne učinke nastale uslijed tog uključivanja kako bi tranzicija bila pravedna i uključiva i kako nitko ne bi bio zapostavljen;
- podsjeća da se dodatna sredstva stavlju na raspolaganje ovisno o posebnoj tehničkoj prilagodbi na temelju fluktuacije cijena ugljika iz članka 4.b ... [Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093⁸, kako je izmijenjena] kako bi se osiguralo da se raspoloživa odobrena sredstva za Socijalni fond za klimatsku politiku u proračunu Unije mogu povećati u skladu s cijenom ugljika; podsjeća da se primjena i produljenje posebne tehničke prilagodbe koja proizlazi iz fluktuacije cijena ugljika razmatra u kontekstu pregovora o primjenjivom VFO-u;
- podsjeća da je važno uzeti u obzir pouke izvučene iz pandemije bolesti COVID-19 u

⁷ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0432_HR.html

⁸ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (SL L 433I, 22.12.2020., str. 11.).

pogledu javnog zdravlja te cjenovno pristupačnih i dostupnih zdravstvenih usluga i usluga skrbi; u tom kontekstu ponavlja poziv da se uz program „EU za zdravlje” poveća razina potpore europskoj zdravstvenoj uniji , posebno u svjetlu proširenog mandata Europske agencije za lijekove (EMA), Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) te s obzirom na to da je znatan dio programa „EU za zdravlje” već posvećen HERA-i; naglašava da novi sojevi virusa SARS-CoV-2 predstavljaju izazov za javno zdravlje u Uniji te bi stoga trebalo dodijeliti dostatna sredstva za prevenciju, pripravnost i zaštitu; naglašava važnost dugoročne, uskladene i koordinirane strategije za pandemije, uključujući zabrinjavajuće varijante virusa SARS-CoV-2, koja se sastoji od zdravstvenih i nezdravstvenih protumjera; naglašava da bi trebalo izdvojiti dostatna sredstva za povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj u području zdravstva;

- pozdravlja pojačano financiranje na početku razdoblja za Mechanizam Unije za civilnu zaštitu; međutim, naglašava važnost dodjele odgovarajućih finansijskih sredstava između 2024. i 2027. kako bi se osiguralo da Unija može učinkovito i zajednički odgovoriti na krizne situacije kao što su pandemije, požari, poplave i drugi nepredviđeni događaji i okolnosti;
- poziva na dodatne kapacitete za odgovor na krizu u kontekstu financiranja borbe protiv klimatskih promjena u cijelom svijetu i prilagodbe u EU-u, čime bi se povećao iznos raspoloživ za posebni instrument pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR), čiji je cilj bolje pomoći u rješavanju kriznih situacija uzrokovanih prirodnim katastrofama velikih razmjera ili javnozdravstvenim krizama u državama članicama i zemljama pristupnicama; podsjeća na sve veću potrebu za rješavanjem kriznih situacija i kriza povezanih s prirodnim katastrofama i ekstremnim vremenskim uvjetima unutar i izvan EU-a te na povezane troškove; ističe da je potrebno uspostaviti potrebne mjere prilagodbe za klimu koje bi pomogle da se u očima naših građana smanje troškovi i poboljša odgovornost u pogledu javne potrošnje; podsjeća da je obujam sredstava SEAR-a smanjen na pola tijekom revizije VFO-a; podsjeća da su preostale rezerve u proračunu EU-a za 2023. iscrpljene; potiče Komisiju da ublaži pritisak na SEAR i naslov 6. hitnim prijedlogom za povećanje gornje granice i tog posebnog instrumenta u VFO-u;
- naglašava da će Unija u razdoblju 2024. – 2027. trenutačnog VFO-a pružiti veću finansijsku potporu međunarodnom financiranju borbe protiv klimatskih promjena, relevantnim geografskim programima i tematskom programu Globalni izazovi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju⁹, posebno osiguravanjem da se dodatna sredstva utvrde na godišnjoj osnovi, što bi trebalo odgovarati barem razini prihoda ostvarenih prodajom certifikata o CBAM-u, uz potrebne prilagodbe proračunskih odobrenih sredstava za taj instrument u okviru godišnjeg proračunskog postupka Unije do 2027. uz njihovo uključenje u sljedeći višegodišnji finansijski okvir;
- podsjeća da agencije Unije koje su u nadležnosti Odbora za okoliš, javno zdravlje i

⁹ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1.).

sigurnost hrane (EEA¹⁰, ECHA¹¹, EMA, ECDC i EFSA¹²) moraju raspolagati odgovarajućim finansijskim sredstvima i osobljem kako bi na adekvatan način ispunjavale svoje zadaće; naglašava da bi nedostatak odgovarajućeg financiranja za te agencije i nestabilnost prihoda mogli ugroziti, među ostalim, ostvarenje europskog zelenog plana ili uspješno upravljanje rizicima za javno zdravlje;

- naglašava važnost sustava vlastitih sredstava kojim se može doprinijeti ciljevima Unije u području klime, okoliša i zdravlja; stoga ponovno potvrđuje snažnu potporu novim vlastitim sredstvima i poziva na znatan udio prihoda od sustava trgovanja emisijama, doprinosa za plastiku i mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama;
- naglašava važnost povećanja sustava vlastitih sredstava kojim se može doprinijeti ciljevima Unije u području klime, okoliša i zdravlja; stoga ponovno potvrđuje da snažno podupire nova vlastita sredstva kako je predviđeno u Međuinstitucijskom sporazumu kojim se utvrđuje plan za uvodenje novih vlastitih sredstava EU-a, te poziva na znatan udio prihoda od sustava trgovanja emisijama, doprinosa od plastike i mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama; poziva na dodatna vlastita sredstva u budućnosti koja bi nadišla plan dogovoren u Međuinstitucijskom sporazumu; podsjeća da se u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom predviđa uvođenje skupa novih vlastitih sredstava do 1. siječnja 2023.; naglašava da su zelena vlastita sredstva način usklađivanja proračuna Unije s prioritetima javnih politika Unije, a time i pružanja dodane vrijednosti Unije, te bi se trebala koristiti za doprinos ciljevima uključivanja klimatskih prioriteta u politike, otplatu duga u okviru instrumenta Next Generation EU i otpornost proračuna Unije u pogledu njegove uloge kao instrumenta za ulaganja i jamstva; poziva na brzo donošenje prvog skupa vlastitih sredstava i ambicioznog drugog prijedloga, uključujući nova zelena vlastita sredstva kojima se može popuniti znatan jaz u zelenim ulaganjima diljem država članica EU-a, posebno nakon završetka instrumenta Next Generation EU;
- ističe utjecaj nedavnog skoka inflacije na cijene energenata, hrane, lijekova i drugih ključnih resursa; traži od Komisije da razmotri izradu procjene učinka toga na VFO za razdoblje 2024. – 2027.; pozdravlja nedavni prijedlog Komisije o hitnom mehanizmu za preusmjeravanje izvanredne dobiti ostvarene tijekom energetske krize na ublažavanje povezanih izazova kao što je energetsko siromaštvo.

Slično pismo poslao sam Janu OLBRYCHTU i Margaridi MARQUES, suizvjestiteljima za izvešće o vlastitoj inicijativi odbora BUDG

S poštovanjem,

Pascal CANFIN

¹⁰ [Europska agencija za okoliš](#).

¹¹ [Europska agencija za kemikalije](#).

¹² [Europska agencija za sigurnost hrane](#).